

Številka 5 – Leto IV.

Novo mesto, 5. maja 1976

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

**Za obletnico
Osvobodilne fronte slovenskega naroda
in prvi maj
čestitamo vsem delovnim ljudem**

uredništvo

PROIZVODNJA V OBDOBJU JANUAR – MAREC 1976

TOZD Predilnica Metlika	Plan	Izvršeno	% izvrš. plana
klasična predilnica	169.123	159.286	94
Repco predilnica	99.328	72.628	73
SKUPAJ	268.451	231.914	86
TOZD Tkanina			
predilnica	169.120	175.925	104
priprava	337.560	322.058	95
tkalnica	1.900.005	1.886.325	99
oplemenitilnica	948.310	937.490	99
pletalnica	893.980	1.036.900	116
TOZD Konfekcija			
Novo mesto	94.840	91.296	96
Vinica	90.924	70.049	77
Trebinje	87.741	58.351	67
SKUPAJ	273.505	219.696	80
TOZD Strešnik			
Opeka	1.561.238	1.318.985	84
TOZD Trgovina bruto realizacija	11.010.000	10.265.061	93

Dosežena proizvodnja zaostaja za planirano v prvem tromesečju pri vseh obratih razen pri predilnici Novo mesto in pletalnici. Glavni vzrok je v nižji prodaji od predvidene in v Konfekciji zaradi nizke produktivnosti dela.

Plan proizvodnje v Konfekciji je bil postavljen na nižjem izkoriščanju delovnega časa in na skupno količino proizvodnje vseh treh konfekcij 1.054.000 kosov. V predlogu plana proizvodnje pa je planirana letna proizvodnja 1.238.800 kosov. Dosežena proizvodnja v prvih treh mesecih zaostaja glede na povečanje letni plan za 30 %.

Drugi o Novoteksu

V eni izmed aprilskih števil revije „Gospodarski vestnik“ je bilo napisanih tudi nekaj zanimivih podatkov o naši tekstilni tovarni. Govor je bil predvsem o letošnjem izvozu, za katerega trdimo, da nam bo prinesel lepe poslovne uspehe. Posredujemo vam najzanimivejše misli članka „Velika pričakovanja“:

Pisali smo že o rekordnem izvozu novomeške industrije, ki se je lani približal 50 milijonom dolarjev. Kljub pretresom, ki so prisotni v vsem svetovnem gospodarstvu, so gospodarstveniki v novomeški občini zabeležili uspehe, s katerimi se je vredno nekoliko podrobneje seznaniti.

Izvoz tekstilne tovarne „Novoteks“ je lani znašal 4.790.000 dolarjev, kar pomeni, da je bil kar za 39 odst. večji kot v letu 1974. V glavnem Novoteks izvažajo moško in žensko konfekcijo, poleg tega pa tudi metrsko blago. Letos nameravamo izvoziti za 25 odst. več proizvodnje tkanin in celo 65 odst. več proizvodnje konfekcije. Konfekcijo bodo v glavnem prodali v Zah. Nemčiji, Libiji in v nekaterih deželah nerazvitega sveta, tkanine pa predvsem v Sovjetski zvezi, ki je zelo dober kupec. Pri izvozu se pojavljajo velike težave, težko je prodati blago, v to pa Novoteks sili nenormalno stanje, saj so skoraj v celoti odvisni od uvoza surovin. V Jugoslaviji ni namreč proizvajalcev poliestrov, kemikalij in barvil, ki so zanimivi za Novoteks. Zato je izvoz zanje življenjskega pomena, če se ustavi prodaja v tujini, jim drugega ne kaže, kot da prenehajo s proizvodnjo.

Zaskrbljujoča rast cen življenjskih potrebščin

Prvi vtis, ki ga dobimo pri oceni gibanja cen v prvih treh letošnjih mesecih, je, da nam je tokrat resnično uspelo zmanjšati stopnjo rasti cen. Predvsem se je rast zmanjšala pri proizvajalcih industrijskih izdelkov, storitvah in prodaji na drobno ter je bila tako nizka, kot že dolgo časa ne. Tega pa ne bi mogli reči o cenah življenjskih potrebščin, ki so tudi letos naraščale z nezmanjšanim tempom.

Žal moramo ugotoviti, da nizka rast cen ni toliko posledica usklajenih razmer med ponudbo in povpraševanjem na trgu, stabilnosti gospodarstva in urejenih tržnih odnosov, kolikor je rezultat ostrih administrativnih ukrepov. Naraščanje rasti je zavnila tudi zamuda pri sprejetju dogovorov o cenah – sprejeti so bili šele aprila namesto januarja.

Če pogledamo nekaj podatkov za Slovenijo, opazimo največji padec rasti cen pri proizvajalcih industrijskih izdelkov: od lanskih 4,1 odst. na 0,2 odst., in pri storitvah – od 10,2 odst. na 0,8 odst. Tudi stopnja rasti cen na drobno se je v prvih treh letošnjih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lani zmanjšala od 5,8 odst. na 2,3 odst.

Zmanjšanje rasti na teh področjih pa ni vplivalo na cene življenjskih potrebščin, katerih rast je enaka lanski (5,2 odst.). Za to so „krive“ predvsem cene hrane, na katere odpade 84 odstotka celotnega porasta cen življenjskih potrebščin. Cene hrane so od lanskega decembra narastle za 11,7 odst., do največjih zvišanj pa je prišlo v februarju in marcu. Zaskrbljujoče je, da ima hrana v potrošnji povprečnega Slovenca tako velik

delež, da vsaka sprememba v cenah hrane odločilno vpliva na višino življenjskih stroškov in s tem na življenjsko raven. Predvsem so problematične cene kmetijskih pridelkov, ki so odvisne od sezonskih nihanj in so predvsem višje od jugoslovanjskih. Zaradi tega je naraščanje življenjskih stroškov v Sloveniji precej večje kot v Jugoslaviji. Razloge za to moramo iskati v neurejenih odnosih na trgu kmetijskih pridelkov in nepriemerni preskrbi mest in industrijskih središč.

Iz navedenih gibanj lahko vidimo, da se rast cen ni zmanjšala prav tam, kjer smo kot

potrošniki najbolj občutljivi. Letošnjo politiko rasti cen smo izpolnili samo na področju industrijskih izdelkov, v trgovini na drobno in storitvah, medtem ko nam življenje greni neuspeh pri zmanjševanju rasti cen življenjskih potrebščin.

Tudi v prihodnjih mesecih lahko pričakujemo nadaljnjo rast, na katero bodo poleg že omenjenih cen hrane vplivale tudi podražitve električne energije in stanarin. Zaradi njih se bodo pojavili pritiski za povečanje osebnih dohodkov in če bomo tem pritiskom ugodili, verjetno ne bomo mogli zadržati splošnega dviga ravni cen v dogovorjenih mejah.

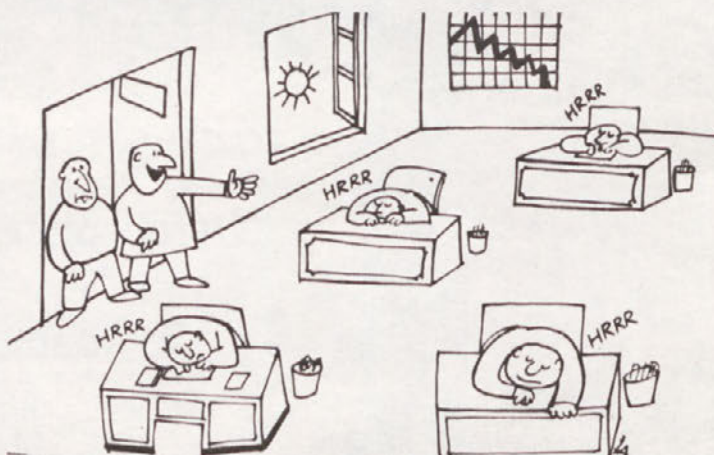
IZ TREBINJA

I pored toga, što je prodavnica „Novoteksovih“ proizvoda (metražne i kratke robe) koja se nalazi u Trebinju mala (ukupna površina iznosi nešto oko 27 kvadratnih metara), ipak ona ostvaruje zapažene poslovne rezultate. Tako je u prošloj godini njen plan iznosio 1.110.000 dinara, a ostvaren je znatan prebačaj plana, jer je prodano robe u vrijednosti od 1.950.000 dinara. Ono što posebno treba istaći je podatak, da je koeficijent obrtaja u ovoj prodavnici pet, dok je u sličnim prodavnicama drugih firmi, u gradu na Trebišnjici, nešto iznad dva.

Plan za ovu godinu ovom prodajnom mjestu iznosi 2.000.000 dinara, ali dva vrijedna radnika – prodavača, vjeruju da će ga svakako realizovati, sudeći prema pokazateljima za prva tri mjeseca. I pored toga,

što je u Trebinju nedavno travičnički „Borac otvorio savremenu robnu kuću, ipak uspjeh ove prodavnice neće izostati.

MEHO BARAKOVIĆ

VIDITE, PRI NAS NIMAMO NOBENIH PROBLEMOV Z ORGANIZACIJO DOPUSTOV ...

Karikatura: I. Antič

Komunisti so izvolili novo vodstvo

V naši tovarni deluje šest osnovnih organizacij ZK, v katerih deluje okoli 180 delavcev. OOKZ so v tozd Tkanina, tozd Konfekcija Novo mesto, delovni enoti konfekcije na Vinici in v Trebinju, v tozd Predilnica v Metliki ter v delovni skupnosti skupnih služb. Od zadnje konference dalje pa deluje še sedma osnovna organizacija v IVS.

Vse osnovne organizacije povezuje svet zveze komunistov, ki ima sedež v Novem mestu. V svetu sta dva komunisti iz vsake osnovne organizacije. Svet ZK je imel v letu in pol svojega delovanja 11 sestankov. Na teh zborih so obravnavali komunisti pomembna vprašanja iz gospodarskega in političnega življenja; poleg tega pa so komunisti na svojih sestankih razpravljali o zaključkih, sklepih in nalogah občinskih ter medobčinskih vodstev ZK ter CK ZK Slovenije in Jugoslavije. Vse osnovne organizacije so imele približno toliko sestankov svojih članov, kolikor je bilo sestankov sveta ZK.

Letos so bile volilne konference v vseh osnovnih organizacijah ZK, razen v Trebinju. Na teh so sekretarji poročali o dvoletnem delovanju svojih organizacij, sprejemali akcijske programe in izvolili nova vodstva.

V OO ZK Predilnica Metlika je bil za sekretarja izvoljen Lado Maretič. V OO ZK konfekcija Vinica je ostal dosedanji sekretar, oziroma je bil ponovno izvoljen Mladen Radojčić. V OO ZK tozd Konfekcija Novo mesto je bil za sekretarja izvoljen Brane Šenica. V OO ZK tozd Tkanina je bil izvoljen Jože Špan, v OO ZK skupnih služb so izvolili Dušana Jarca ter v OO ZK IVS Hermana Koprivnika.

Vsaka osnovna organizacija je izvolila po dva člana v svet ZK Novoteks; in sicer: tozd Tkanina – Jože Špan in Ivan Ivkovič; tozd Konfekcija – Brane Šenica in Vanja Legan; delovna enota Vinica – Mladen Radojčić in Ivan Stefanovič; tozd Predilnica – Anton Gregorič in Lado Maretič; DSSS

Novo mesto – Dušan Jarc in Marinka Miklič; IVS – Herman Koprivnik in Leopold Pečarič; v delovni enoti Trebinje pa bodo izvolili svoje predstavnike v svet ZK naknadno!

Novoizvoljeni člani sveta ZK so nato še izvolili sekretariat sveta in njegove namestnike. V sekretariat so bili izvoljeni: iz Tkanine Ivan Ivkovič; iz Konfekcije Brane Šenica; iz skupnih služb Marinka Miklič; iz IVS Leopold Pečarič. Za novega

sekretarja je bil izvoljen Ivan Ivkovič, za njegovega namestnika pa Brane Šenica.

Prepričani smo, da bodo komunisti svoj program, ki so ga sprejeli na volilni konferenci, uspešno realizirali ter da se bo njihovo delo zrcalilo v delegatskem sistemu in ostalih družbenopolitičnih organizacijah v Novoteksu pa tudi v krajevni skupnosti

Čestitamo novoizvoljenemu partijskemu vodstvu.

Povečanje izvoza

Za našo celotno konfekcijsko industrijo je že več let značilna izrazita usmerjenost v izvoz, zakaj njene zmogljivosti so močno prerasle potrebe domačega trga. Tak razmah in skokovit razvoj tekstilne industrije, zlasti še grupacije konfekcionarjev, je med drugim pogojen z občimi družbenimi prizadevanji za hitrejšo rast manj razvitih območij. Tedaj je razumljivo,

da zlasti konfekcionarji tenkočutno spremljajo gospodarska gibanja v svetu in se hkrati borijo za ohranitev že osvojenih trgov in si prizadevno utirajo na nove. Uspešnost teh prizadevanj zgovorno dokazuje podatek, da je skupni izvoz jugoslovanskih konfekcionarjev v preteklem letu dosegel vrednost 325 milijonov dolarjev.

NOVI PROSTORI V BRŠLINU

Pred približno tremi tedni se je prodajalцем v prodajalni Bršlin uresničila velika in dolgotrajna želja: preselili so se v nove prostore. Prav gotovo je to velika pridobitev ne samo za tozd Trgovina, temveč tudi za vse potrošnike, predvsem za naše delavce.

Nova prodajalna je približno trikrat večja od stare. V njej smo namenili veliko več prostora našim proizvodom – predvsem hlačam, našli pa smo tudi dodatni prostor za nekatere druge proizvode, kot na primer spodnje perilo in razne druge manjše stvari. Žal so bile naše želje in načrti po novem asortimanu precej večje, kot pa smo jih lahko realizirali; in to predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Vendar pa smo mnenja, da bomo tudi te težave kmalu premagali in tako kar se le da hitro ustregli željam kupcev.

Prepričani smo bili, da bo s preselitvijo poplačan trud vseh, ki so kakorkoli pripomogli k urejanju lokala in da bodo pozabljena vsa nesoglasja in besede, ki so bile izrečene v zvezi s tem. Žal pa moramo ponovno ugotoviti, da je ta prodajalna nekaterim našim ljudem še vedno kamen spotike in da si na

vse načine prizadevajo zmanjšati tudi uspeh celotnega tozda.

Grenka je bila pilula, ki smo jo morali pogoltniti pred dnevi, ko je v prostorih stare prodajalne razprodajal „Vuteks“ iz Vukovara. Sprašujemo se, s čigavim privoljenjem je lahko „Vuteks“ prodajal blago našim

delavcem na kredit, medtem ko je to naši trgovini finančni sektor prepovedal. Mimogrede: veliko artiklov, ki jih je prodajal „Vuteks“, ima na zalogi tudi naša prodajalna, in to tudi do 20 dinarjev ceneje. Ob tem lahko rečemo, da smo tudi sami sposobni organizirati take in podobne razprodaje pod ena-

kimi ali celo boljšimi pogoji; pa tudi zaslužek, ki je sedaj odšel v Vukovar, bi tako ostal doma.

Popolnoma upravičena je bila pikra pripomba nekega mimoidečega: „Zakaj ne bi dali zaslužiti še drugim, ko pa imajo že sami preveč?“ Mi pa se lahko vprašamo: Ali je to nova finančna politika Novoteksa?

Prve stranke v Novoteksovi trgovini v Bršlinu

Kaj je inventivna dejavnost

Inventivna dejavnost predstavlja del družbenoekonomskega procesa le tedaj, če je vanj načrtno vključena.

Da bi inventivna dejavnost pri nas ne obstojala zgolj na ravni spontanosti in mnogokrat naključnih dosežkov, ki imajo večje ali manjše možnosti realizacije, je potrebno inventivno dejavnost organizirati kot množično gibanje. To pa je mogoče doseči tako, da inventivno dejavnost motiviramo, organiziramo, strokovno preverjamo dosežke in jih tvorno povezujemo z delovnim procesom.

Dosežke domače inventivne dejavnosti je potrebno tudi evidentirati, saj se bomo le tako izognili uvozu inovacij, ki je marsikdaj nepotreben in celo zavira domačo ustvarjalnost.

Posebno pomembno področje v okviru inventivne dejavnosti predstavljajo izumi, inovacije, tehnične izboljšave in koristni predlogi, ki nastajajo ob samem delovnem procesu. Zaradi tega je potrebno, da se v okviru tozđ inventivna dejavnost strokovno organizira. Organiziranost te dejavnosti in merila za osebno stimulacijo avtorjev morajo biti urejeni s pravilnikom. Potrebno je pohenotiti merila za ugotavljanje učinkovitosti inovacij in zaščititi avtorske pravice. Z drugimi besedami: v tozđ je potrebno zagotoviti takšno organiziranost inventivne dejavnosti, ki bo posameznike čim bolj spodbujala k ustvarjalnosti.

Ker je leto 1976 podaljšano leto inovacij, je republiški odbor sindikata tekstilne industrije skušal z anketo ugotoviti, kako je inventivna dejavnost razvita v nekaterih delovnih organizacijah.

Ugotovitve ankete iz 50 tekstilnih podjetij so pokazale, da v 62 odst. tekstilnih delovnih organizacijah še nimajo izdelanega pravilnika o pospeševanju inventivne dejavnosti, da imajo le v dveh organizacijah posebnega referenta za inventivno dejavnost; v ostalih podjetjih skrbijo za to dejavnost vodstva podjetja oziroma družbenopolitične organizacije; da v nekaterih organizacijah nagrajujejo avtorje z enkratno nagrado, v drugih urejujejo odškodnino avtorju z določenim odstotkom od čiste, gospodarske koristi. Največ avtorjev je v skupinah s srednješolsko izobrazbo in med visoko kvalificiranimi delavci. Največ inventivnih predlogov je s področja tehnike in tehnologije, kar je najbrž v tesni zvezi z organiziranostjo inventivne dejavnosti v delovnih organizacijah, kjer v večini primerov zbi-

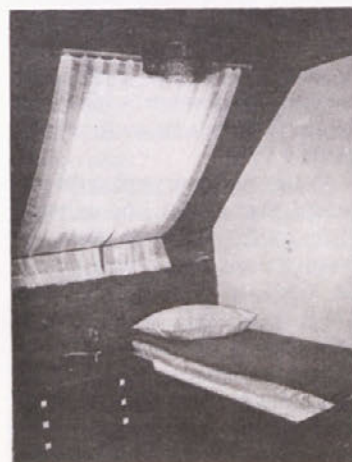
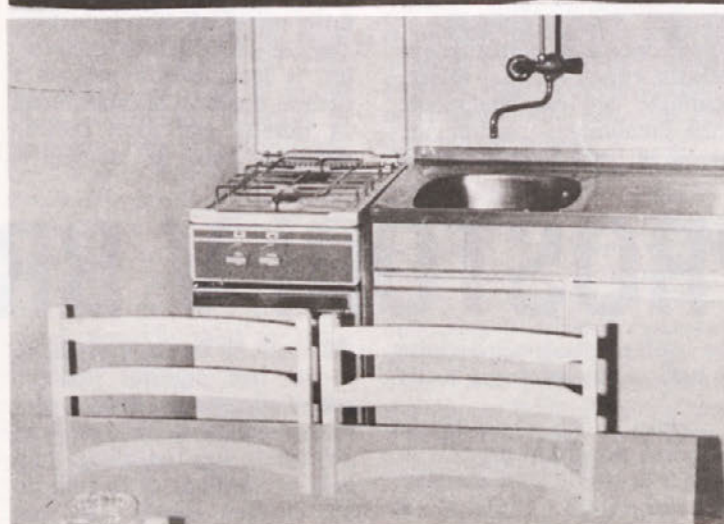
rajo in evidentirajo inventivne predloge tehnične službe.

Primerov, da bi kaka delovna organizacija prodala patent ali licenco doma ali v tujini, ni bilo. Razlogov za to je lahko več. Predvsem bi bilo potrebno

omeniti vprašanje evidentiranja inovacij v širših okvirih občine, regije in republike. Ob nezadostnem informiranju in nepopolnem evidentiranju se lahko zgodi, da inovacija, ki je sicer zanimiva za več organizacij,

ostaja zaprta v ozkih okvirih ene same delovne organizacije.

MIRA

Bliža se čas dopustov. Delavci Novoteksa bomo lahko letos letovali kar na osmih mestih širom naše domovine. Lahko se bomo kopali in preživeli dopust na morju, lahko pa bomo tudi uživali v visokogorskem zraku ter malo nižjih Gorjancih. Ob morju se bomo lahko navžili svežega zraka v Novemgradu, Sabunikah, Selcah, Piranu, v prikolicah, ki bosta nekje v Istri ter v najetih kapacitetah v Sukošanu. Kdor pa ima rajši hribe, bo lahko odšel na Veliko Planino in v planinski dom „Vinka Paderšiča“ pri Gospičnici. Vsem, ki boste preživeli dopust v naših počitniških domovih, želimo kar največ lepega vremena in ugodnega počutja...

Bolniška v februarju 1976

	Bolniški izostanki			Skupaj bolniška	% boln. na ure brez DP
	do 30	nad 30	porodn.		
TOZD Metlika	1.988	1.268	1.144	4.400	2,3
Predilnica II	728	648	336	1.712	5,2
priprava	2.112	1.460	1.392	4.964	16,7
desenatura	216	40	420	676	20
tkalnica	1.932	978	184	3.094	8,5
oplemenitilnica	2.306	1.824	1.628	5.758	12,5
pletilnica	—	8	336	344	18,5
SS—tkanine	272	104	—	376	2,5
Skupaj Tkanina	7.566	5.062	4.296	16.924	10,2
Krojilnica N. m.	376	168	168	712	15,8
Konf. N. m.	1.976	1.384	2.904	6.264	13,5
Trebinje	2.188	644	1.556	4.388	11,9
Vinica	2.064	352	2.896	5.312	12,9
SS—konfekcije	360	16	784	1.160	7,6
TOZD Konfekcija	6.964	2.564	8.308	17.836	12,4
STREŠNIK	2.048	456	—	2.504	14,3
TRGOVINE	88	16	504	608	5,2
IVS	648	304	—	952	5,1
SS—centralne	320	64	656	1.040	5,1
Menze	504	16	84	604	14
SKUPAJ NOVOTEKS	20.126	9.750	14.992	44.868	10,3

V mesecu februarju je odstotek izgubljenih ur zaradi bolniških odsotnosti 10,3 ali za 0,1

nižji kot v januarju. V tem mesecu ima najvišji odstotek zaradi bolniških odsotnosti od-

delek pletilnice, najnižji pa skupne službe tozda Tkanina.

SEDANJI TRENUTEK STREŠNIKA

Čas je, da se iz Strešnika zopet enkrat oglasimo, saj se letos v našem glasilu še nismo pojavili. Dobro bi bilo, da kaj povemo o nas, o naši „n.sub.o.“, ki, kot znano, deluje v okviru „n.sol.o.“ Kaj pa spet te kratice, porečete. Oglejte si jih na naših štampiljkah, ker zelo veliko pomenijo. Naj vam razložim.

Dolgo so mleli, nazadnje pa so vendarle namleli, da smo poslovno leto 1975 zaključili z 241 milijoni ostanka dohodka, starimi kakopak, ki ga nekateri konzervativni elementi imenujejo kar dobiček. Dobiček pa je to, kar ni izguba. Seveda je še srednja pot „glih za glih“, vendar za tako alternativo „strešnikovci“ nismo. Smo za ali – ali! Srednja pot, najslabša pot.

Pridelali smo torej dobiček, ali ostanek dohodka s pozitivnim predznakom. Reklo bi se torej lahko, da smo kar dobro splavali. No, saj za to smo se trudili. Imeli smo že lepe načrte, kaj vse bomo nabavili, kako bomo ta pridelek porabili. Toda že star pregovor pravi: Človek obrača, bog pa obrne. No, vidite in ta bog so ravno gornje kratice, pomenijo pa skratka solidarnost. Te pomembne kratice smo v Strešniku že dvakrat občutili. Prvič, ko nam je spodrsnilo in smo leto 1974 končali s 88 milijoni izgube, ki pa so je iz solidarnosti pokrili drugi tozdi. To je znano. Temu bi rekli pozitivna solidarnost, seveda gledano zgolj skozi naša, „strešnikovska“ od cementa zaprašena očala.

Letos pa je tako nanoslo, da smo iz dobička solidarnostno oddvojili 182 milijonov za pokritje izgube tozda Konfekcija. To pa je, spet gledano skozi naša očala, negativna solidarnost. „Sve k svemu,“ bi rekel Srb, pa vendarle ostane le solidarnost, ta pa zagotavlja našo varnost in ima svoj smisel. Seveda le, če predznak ni vedno isti. Sploh pa je najbolje, če imajo ostanki dohodkov vseh tozdov predznak plus. In v tej smeri bo treba vrtati. No, vidite, tako tudi nas, „strešnikovce“ enkrat prešinja veliko zadovoljstvo, da smo po svojih skromnih močeh pomagali drugim, in to z zavestjo, da bomo sami morda že jutri potrebni podobne pomoči. So pač taki časi.

Kako pa vnaprej? Prvi letošnji koraki so bolj kratki, nekako rahitični. Saj veste: zima, mraz, sneg, le kdo bi v takem pokrival hiše? In ko se

zima vendarle počasi in obotljivo odmakne, naenkrat useka: „Plačaj, kar si kupil!“ Kdo pa je kdaj takega že videl? Od dedov je bilo res slišati, da so nekoč, kar so kupili, tudi takoj plačali. Toda kdaj je že to bilo! Le najstarejši ljudje še pomnijo. Sedaj pa naenkrat, brez heca, plačaj! In to še celo kar s 1. aprilom. Mnogi so mislili, da je potegavščina in se niso znašli. Toda ne, zakon je z nekaterimi korekturami zares stopil v veljavo. S trgovino sploh ni bilo nič, tako je bila paf. Nobenih naročil, najprej je bilo treba plačevati za nazaj. Nobenih zalog. Prideš v trgovino, da bi kupil „šmirel-papir“, pa ti pravijo nimamo, toaletni papir imamo še na zalogi. Človek pa si misli: to je pa dobro, saj ga bomo veliko potrebovali.

Trgovci so si vzeli čas, prešteli, kar je še ostalo od izkupička od novoletnih razprodaj, se reorganizirali, dogovarjali, plačevali za nazaj, tuhtali za naprej. Med tem pa – vse tiho je bilo. Kot bi vse zamrlo. Zaloge so naraščale. Nekaj se je kuhalo. Mi pa seveda tudi, saj nismo imeli komu odpredelati. Zadnji dnevi pa že kažejo, da se je nekaj vendarle skuhalo. Naročila oživljajo, telefon zvoni, celo kamioni so začeli spet smraditi po skladišču. Skratka, posel je začel brsteti, počasi sicer, kakor drevje letošnje pomlad. Težko je le to, da ne moremo z gotovostjo predvidevati, planirati, računati . . . , ko pa se vsako predvidevanje drugače obrne. Kot dobiček v naši „n.sub.o.“. Kupna moč pada, posojila za gradnjo pa največkrat splahnijo, preden pride streha na vrsto. Streha pa je naš kruh. Graditelji bi vzeli potrošniška posojila, a kaj, ko se gradbeni material na potrošniški kredit ne sme izdajati. Pa se razvije takle dialog v trgovini:

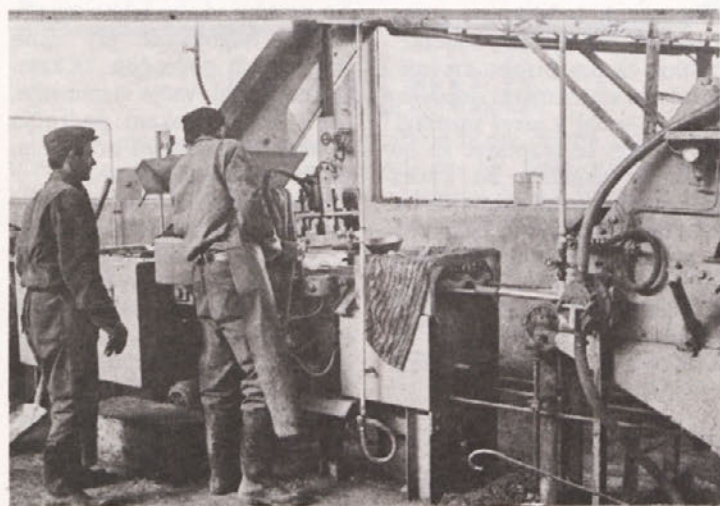
– Dajete kredite? –
– Dajemo.–
– Strešnike bi kupil.–
– A, strešnike? Na kredit? –
– Ja.–
– Jok, iz tega pa ne bo nič. Kupite barvni televizor, avto, hladilno skrinjo. To dajemo na kredite, gradbenega materiala pa ne smemo, ja!–
– Pejte vi v . . . –

Spet naša specifičnost, posebnost naših predpisov, originalnost bi lahko rekli. Vidite, tudi take specialitete vplivajo, da prodaja ne gre, kot bi morala. Pa ti govorijo poslovodje, da bi gradbenega materiala znatno več prodali s potrošniškimi posojili. Ja, preljubi poslovodje,

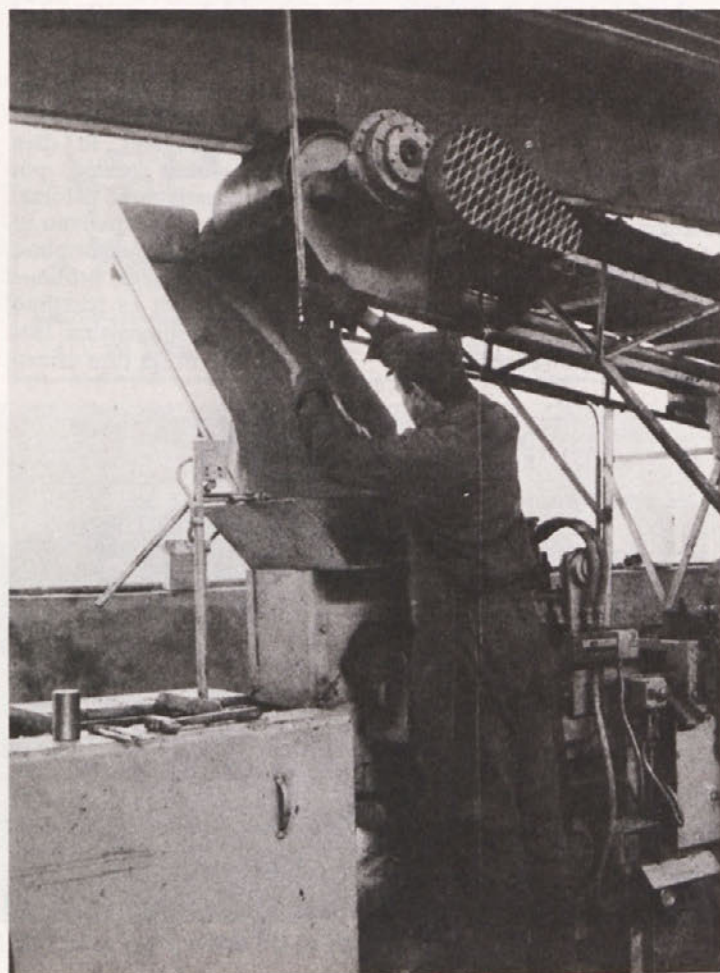
kje pa živite? Kako pa bi potem naši občani gledali oddajo „Okrogla miza o perečem stanovanjskem problemu“ v barvah, če ne bi imeli barvnih televizorjev? Kako pa bi ljudje zmogli iti po cigarete v sosednjo trafikko brez avtomobila? Peš? Kakšni naši občani pa bi potem bili, vas vprašam?

Da, to leto ne bo lahko. Vseeno pa si pri nas v Strešniku mislimo, da bo treba graditi. Kontracepciji navkljub se ljudje rojevajo, rastejo, se ženijo in rabijo kak topel kotiček. Torej

gradilo se bo, če kako leto manj, pa drugo toliko več. Nekam se bomo morali stlačiti, mar ne? Pa še nekaj je: nekam bomo morali postavljati tudi barvne televizorje in hladilne skrinje. Navsezadnje morajo tudi najvažnejši člani družine – avtomobili imeti svojo streho nad „plehom“. Strehe bodo torej morale biti, da bomo pod njih lahko vtaknili vse prepotrebne stvari, ki jih dobimo na potrošniški kredit. Iz tega zornega kota pa raste tudi naš optimizem.

Ob tekočem traku

Delavec v Strešniku

Reforma šolstva v Sloveniji

V Mariboru je bila 30. marca seja IO izobraževalne skupnosti Slovenije za tekstilno stroko. Te seje sem se udeležil kot delegat naše delovne skupnosti. Glavna tema razgovora je bila „Preobrazba srednjega in visokega šolstva“. Ker bomo o tem morali odločati tudi v naši sredini, je prav, da se o tem pomenimo, da bomo поблиže seznanjeni o reformi našega šolstva.

Po dolgih letih razprav in kanja se je reforma srednjega šolstva pri nas naposled toliko približala, da že lahko govorimo o njenem skorajšnjem začetku. Predlog za preobrazbo srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje je sedaj v javni razpravi. Na podlagi te razprave, ki bo trajala predvidoma do konca maja, naj bi potem pripravili vse potrebno za začetek načrtovane preobrazbe srednjega šolstva. Če bodo uresničeni vsi pogoji, bi sedanje srednje šolstvo začeli postopoma spreminjati že z začetkom šolskega leta 1977/78.

Deseti kongres ZKJ in sedmi kongres ZK Slovenije leta 1974 sta sprejela resoluciji, ki vsebujeta stališča in smernice za socialistično in samoupravno preobrazbo vzgoje in izobraževanja. Na osnovi dokumentov kongresa je zavod SRS za šolstvo lani pripravil predlog za uresničenje usmerjenega izobraževanja.

Preobrazba srednjega šolstva prinaša korenito spremembo dosedanjega načina šolanja. Ena od novosti, ki pa je izredno pomembna, je opuščanje razredov in uvajanje novih oblik dela v usmerjenem izobraževanju. Namesto sedanjega nači-

na pouka, ko imajo učenci po nekaj ur pouka vsakega predmeta skozi vse leto, bi bil pouk posameznega predmeta organiziran v obliki tečajev za posamezne predmete ali področja sorodnih predmetov. Ko bi učenec osvojil znanje določenega programa posameznega predmeta ali predmetnega področja, bi se posvetil programu drugega predmeta. Pri takem načinu izobraževanja ni več odločilno šolsko leto, ampak znanje, se pravi obvladanje programov posameznih predmetov. To pomeni, da bo lahko mnogo hitreje napredoval pri tistih predmetnih področjih, za katere bo kazal večje zanimanje. Tako bo na nekem področju dosegel le zahtevani minimum, na drugem pa mnogo več.

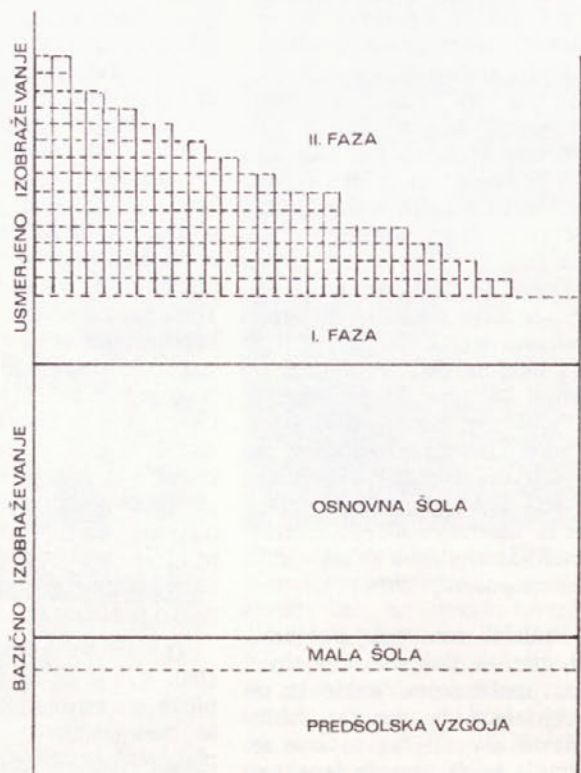
Ob takem načinu izobraževanja je odprta pot za razvijanje učenčevih osebnih interesov in sposobnosti, obenem pa ni več osipa oziroma neuspešnih učencev v takem smislu, kot o tem govorimo sedaj. Vsaj dijak si bo lahko pridobil neko znanje, če bo delal, le da bo to znanje bolj usmerjeno po učenčevih nagnjenjih in bo resnični odsev njegovih sposobnosti. Pri takem načinu izobraževanja je tudi prehod iz ene šole na drugo praktično lažje uresničljiv kot dandanes.

Celotno usmerjeno izobraževanje je razdeljeno v dva dela. Prvi je pripravljali in daje učencem splošno znanje, poklicno pa usmerja samo deloma. Drugi del pa daje strokovno in družbeno znanje, ki je potrebno delavcu posameznega profila-poklica, torej tudi za tekstilno stroko. Prva pripravljala faza traja dve leti, druga faza usmer-

23	17
22	16
21	15
20	14
19	13
18	12
17	11
16	10
15	9
14	8
13	7
12	6
11	5
10	4
9	3
8	2
7	1
6	
5	
4	
3	

leto starosti

leto izobraževanja

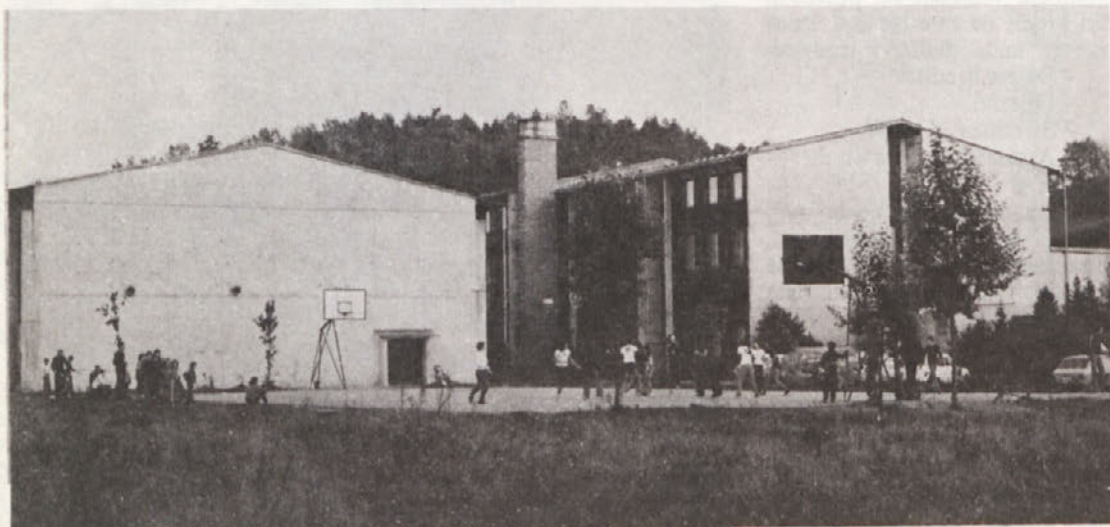
jenega izobraževanja pa po potrebi – za en poklic morda leto ali pa tudi manj, za drugega pa celo štiri leta, lahko pa tudi več.

Za prvo fazo je značilno, da ima v prvem letu bolj ali manj enoten program predvsem splošno izobraževalnih področij, ki je obvezen in enoten za vse, ki se izobražujejo na tej stopnji. Ta sklop izobraževalnega programa bi bil obvezen in minimum, ki naj bi ga pridobil vsak učenec na tej stopnji usmerjenega izobraževanja. V drugem letu prve faze usmerjenega izobraževanja je program za učenca sicer obvezen, vendar

lahko izbira med več možnimi usmeritvami. Takih usmeritev je 5, na primer proizvodno-tehnična, jezikovno-umetnostna, družbeno-ekonomska, narovoslovno-matematična in telesno vzgojno-obrambna usmeritev.

Predlog, kakršen je v javni razpravi, je za prvo fazo usmerjenega izobraževanja z ene strani organsko nadaljevanje in nadgradnja osemletne osnovne šole, z druge strani pa tudi že deloma poklicno usmerjanje. Odpira na začetni stopnji vsem enake startne možnosti, omogoča svobodno izbiranje poklicnih usmeritev in zagotavlja možnost prehajanja, se pravi izbire poklica tudi po končani prvi fazi. Organsko povezuje izobraževanje doraščajoče mladine in odraslih.

Jasno je, da se bomo morali vključiti v samem začetku reorganizacije srednjega in visokega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Ne smemo ločevati izobraževanje in vzgajanje od neposrednega dela v organizacijah združenega dela. Od nas je odvisno, kakšnega strokovnjaka in delavca bomo imeli jutri. Zato se moramo v vso zavzetostjo vključevati v formiranje središč za izobraževanje delavcev za tekstilno stroko in za ustanavljanje centrov za izobraževanje kadrov v organizacijah združenega dela.

Del sredstev za OŠ Bršljin je prispeval tudi Novoteks

EGS prva izvoznica tekstila v svetu

Čeprav naj bi bila tekstilna industrija ena izmed tistih industrij, ki bi jih prihodnosti EGS v glavnem prepustila državam v razvoju, se evropska tekstilna industrija ni pomerila s takšno prihodnostjo. Koordinacijski komite tekstilne industrije EGS se v svojem poročilu o tekstilni industriji v EGS in v svetu pteguje za bolj uravnoteženo tekstilno menjavo med razvitiimi in nerazvitimi in kritizira politiko omejevanja tekstilnega izvoza DVR kot nezadostno za dosego ravnotežja in za rešitev evropske tekstilne industrije iz hude krize.

Komite ugotavlja, da so bile glavne značilnosti razvoja v tekstilni panogi v zadnjih 10 letih presežena svetovna proizvodnja, hiter razvoj mednarodne menjave, hitrejši razvoj tekstilne industrije s centralnim planskim gospodarstvom, zelo močno povečanje tekstilnega izvoza iz DVR zaradi počasnega naraščanja domače porabe in zaostajanje razvitih držav tekstilne proizvodnje. Medtem ko nanje še vedno odpade dobra polovica svetovne porabe, se je njihov delež v svetovni proizvodnji znižal pod polovico. To znižanje je posebno močno pri proizvodnji oblačil.

Kljub hitremu vzponu DVR je EGS z 9,5 % deležem leta 1974 v svetovni proizvodnji še vedno največji svetovni proizvajalec tekstila. Na njeno oblačilno industrijo je v istem letu odpadlo 16,5 % svetovne proizvodnje. Vendar pa se je njen delež pri proizvodnji tekstila od leta 1963 znižal za 12,1 %, in pri proizvodnji oblačil kar za 20,4 %. Pomen tekstilne industrije se je zmanjšal tudi znotraj EGS, saj se je njen 7,1 % delež v industrijski proizvodnji skup-

nosti znižal na 5 % leta 1974, medtem ko je delež oblačil ostal skoraj nespremenjen, in sicer 4,2 % v primerjavi s 4,3 % leta 1963.

Ti podatki kažejo, da ta evropska tekstilna industrija kljub odporu počasi izgublja na terenu v korist DVR in socialističnih držav. Medtem ko se je svetovna proizvodnja tekstila in oblačil v obdobju 1963 do 1974 skoraj podvojila, so socialistične države povečale proizvodnjo tekstila za 133 % in oblačil za 161 %, DVR pa proizvodnjo tekstila za dobrih 100 % in oblačil za 141 %, medtem ko so razvite države povečale proizvodnjo tekstila za 87 % in oblačil samo za 53 %.

Proizvodnjo oblačil so najbolj povečale azijske države in sicer kar za 202 %, zato ni čudno, da so kar štiri med prvimi desetimi izvoznici tekstila v svetu. Tako kot pri proizvodnji je EGS tudi v izvozu leta 1974 še vedno trdno držala prvo mesto. Njen izvoz tekstila in oblačil je celo za 700 milijonov dolarjev presežal uvoz, v katerem je bila prav tako na prvem mestu.

Prvih 10 izvoznic tekstila (v milijon dolarjih): EGS 7.441,3, Japonska 3.403,2, Hongkong 2.410,6, ZDA 2.213,2, Južna Koreja 1.448,9, Indija 967,0, Švica 886,3, Avstrija 742,7, Portugalska 647,1, Poljska 566,0.

Prvih 10 izvoznic oblačil (v milijon dolarjih): EGS 6.743,8, ZDA 3.951,3, Japonska 1.825,3, Kanada 1.403,3, Švica 1.152,8, Švedska 1.149,8, Hongkong 1.003,9, Avstralija 812,2, Norveška 529,2, Singapur 452,8 (podatki veljajo za leto 1974).

Modni kotiček

Kupujete nove jeans hlače ali krilo? Ste že pogledali modele, ki nosijo znak „Novoteks jeans“?

Oba modela bosta kot nalašč za letošnjo pomlad in poletje, kajti jeans nas še vedno razveseljuje, saj oblači mlade bolj veselo, praktično, udobno in modno.

Modela sta ukrojena iz Pobjedovega jeansa. Krilo je ozkega kroja z razporkom in pletenim pasom. Hlače so potisnjene kroja, ki se spredaj razširi do 30 cm.

+ Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Od 16. marca do 6. aprila so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri naslednji NOVOTEKSOVI delavci: Vlado Jalovec (do sedaj že 5-krat), Jože Mišmaš (17), Rozalija Hočevnar (5), Anica Berus (1), Milka Bevc (1), Marija Vovko (1), Ivica Petrič (4), Franc Sluga (2), Miran Hočevnar (7), Janko Dobovičnik (14), Matija Belavič (5), Anica Ban (16), Slavko Bogolin (19), Ciril Kukman (25), Ciril Kaferle (2), Anton Pate (8), Brane Štrumbelj (6), Jože Udovič (31), Viktor Avsec (18), Tilka Turk (5), Jože Luzar (13), Jožefa Pate (16), Anton Ravbar (8), Slavko Švener (2), Jože Vrščaj (24), Jože Šulc (6), Franc Franko (14), Jože Adlešič (3), Tine Filip (4), Jože Kavšček (11), Ivan Dragan (2), Jelka Lužar (4), Martin Može (9), Cvetka Golob (11), Jože Konček (14), Anton Muhič (4), Bogdan Mali (9), Jože Kos (6), Jožefa Kolenc (20), Emil Parkelj (20), Mirko Ferbežar (29), Ivan Kotnik (4), Ivan Pungerčar (4), Ivan Krašovec (4), Danilo Kovačič (59), Ana Springer (11), Franc Zupancič (10), Miha Gošnik (5) in Alojz Blažič (16).

POJASNILO

V prejšnji številki smo podali v članku „Boljši časi za tovarniški vrtec“ krajšo informacijo o obnovitvi prostorov nad sedanjo tovarniško menzo.

Med drugim je bilo v članku rečeno, da: ... v vrtec zaradi tega trenutno novih otrok ne bomo sprejemali ... K temu stavku morda ne bi bilo odveč pojasnilo, da smo z besedico „trenutno“ mislili le mesec maj

ali pa še del poletja. Takoj jeseni pa bo vrtec sprejel nove otroke – točno število in kdaj pa bo sporočila posebna komisija, ki je že pričela z delom.

S pojasnilom želimo pomiriti duhove, češ – zakaj pa je treba toliko denarja, če ne bomo sprejemali v tovarniški vrtec novih otrok?

UREDNIŠTVO

Prišli - odšli

Od 26. marca do 21. aprila so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci:

TOZD tkanina – delovna enota predilnica: Petric Anica; TOZD tkanina – delovna enota tkalnica: Kastelic Ivan; TOZD Konfekcija – delovna enota Novo mesto: Galič Branko, Gazvoda Marjana, Mihajlovič Goja; Skupne službe podjetja – Splošni sektor: Počrvina Andrej; TOZD trgovina – prodajalna Bršlin: Primc Mihaela; TOZD strešnik Dobruška vas: Gorišek Marjan; V istem času

so našo delovno organizacijo zapustili naslednji delavci: TOZD tkanina – delovna enota tkalnica: Smolič Milka; TOZD konfekcija – obrat Novo mesto: Rajar Marija, Bevec Anica, Blažon Andrej, Kastelic Slavica, Liberšar Anica; TOZD TRGOVINA – prodajalna Bor: Stanojevič Cveta; Skupne službe podjetja – Finančni sektor: Medic Rahela; TOZD strešnik – Dobruška vas: Metelko Mile, Božič Ladislav, Tršinar Darko, Andrejčič Alojz; TOZD predilnica Metlika: Jamšek Janez.

NOVOTEKS BREZ KONKURENCE

Na kegljišču Loka v Novem mestu je bila v soboto, 14. aprila, prva dolensko-posavska tekstiliada v kegljanju. Udeležile so se je štiri tovarne (Novoteks, Labod, Lisca in Jutranjka) – oziroma 70 tekmovalcev. Organizator letošnjega srečanja je bila novomeška tovarna Labod.

V skupnem seštevku točk je premočno zmagala ekipa Novoteksa, saj je zbrala največje

možno število točk – 520! Drugo mesto je osvojila ekipa Jutranjka iz Sevnice (341), tretje pa Labod (282). Ekipa Lisce je nastopila samo z moško ekipo in je zaradi tega osvojila samo 87 točk.

Kegljači Novoteksa so tudi med posamezniki, v parih ter v borbenih igrah in ekipno 6 x 200 oz. 4 x 100 lučajev osvojili vsa najvišja mesta z od-

ličnimi rezultati. Poglejmo si rezultate po disciplinah:

Ženske – 4 x 100: Novoteks 1572, Jutranjka 1330, Labod 1198. Pari: Konda – Zupančič 823, Kacin – Zadkovič (obe Novoteks) 749, Tušek – Koren (Jutranjka) 683. Posamezno: Majda Konda 420, Zupančič 403, Kacin 376, Zadkovič (vse Novoteks) 373, Tušek (Jutranjka) 343. Moški – borbene igre: Novoteks 487, Labod 326, Jutranjka 294. 6 x 200: Novoteks 5516 (poprečje 920 kegljev), Jutranjka 4642, Labod 4488, Lisca 4266. Pari: Blažič

– Zupančič 1857, Rolih – Istenič 1846, Pirc – Klobučar (vsi Novoteks) 1813, Bratož – Vesel (Labod) 1639. Posamezno: Klobučar 940, Blažič 937, Istenič 937, Zupančič 920, Rolih 909 (vsi Novoteks).

Tako se je ekipa Jutranjke iz Sevnice uvrstila v finale (8 ekip) republiške tekstiliade v kegljanju, ki bo 29. in 30. maja v Novem mestu. Organizator NOVOTEKS pa se bo finala udeležil kot direktni finalist.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO ZA MLADINKE IN MLADINCE

V Slovenskih Konjicah je bilo 3. in 4. aprila republiško kegljaško prvenstvo za mladinke ekipno v disciplini 4 x 100 lučajev in za posameznice. Ekipa Novega mesta, za katero sta kegljali tudi dve naši igralki (M. Konda 376 in Makše 347), je osvojila 3. mesto in se je uvrstila na državno prvenstvo. Med posameznicami je bila odlična Majda Konda, ki je osvojila 5. mesto v republiki.

Dolenjsko prvenstvo na kronometer

V soboto, 17. aprila, je bilo v Novem mestu dolensko kolesarsko prvenstvo na kronometer. Proga je bila dolga 33 km in je potekala na relaciji Novo mesto – Šentjernej – Novo mesto. Tekmovanje je bilo za mlajše mladince, starejše mladince in veterane, udeležilo pa se ga je 30 tekmovalcev iz KD Hrastnik, Krško in domačega Novoteksa.

Pri mlajših mladincih je zmagal Srečko Vehar (Novoteks) s časom 50,56; drugi je bil Borut Pirš (Hrastnik) – 51,38 in tretji Jože Šinkovec (Novoteks) – 53,13.

Pri starejših mladincih je zmagal Franci Zrimšek s časom 48,04; drugi je bil Ivan Turk – 48,38 in tretji Zdenko Antončič (vsi KD Novoteks) s časom 49,16.

Pri veteranih, ki so vozili 6 km, je zmagal Vinko Kerin (KD Krško) s časom 12,44; drugi je bil Jože Majes (Novoteks) – 13,26, tretji pa Pavle Baverhan – 14,10. Omeniti je treba, da je odlično vozil tudi 69-letni veteran iz Krškega Štefanič, ki je bil najstarejši ude-

leženez prvenstva, osvojil pa je odlično četrto mesto.

V nedeljo, 18. aprila, je bilo v Banjaluki kolesarsko tekmovanje v cestno-krožni vožnji. Dirke so se udeležili tekmovalci Roga iz Ljubljane, Metalia-comerca iz Zagreba, BSK Banjaluke, Novogradiške, Osijeka ter Novoteksa. Dirka je bila za mlajše in starejše mladince ter člane.

Mladinci so vozili 22 krogov po 1700 metrov z dvema letičima ciljema. Zmagal je odlični novomeški kolesar Franci Zrimšek, ki je sam pripeljal v cilj, osvojil pa je še en leteči cilj; drugi je bil prav tako Novoteksov kolesar Stane Mijajlovič, ki je tudi osvojil en leteči cilj. Tretji je bil Božo Mijajlovič, peti pa Srečko Vehar – oba člana Novoteksa. Kolasarji Novoteksa so tudi ekipno osvojili prvo mesto.

Pri članih, ki so vozili 40 krogov, je bil prvi Zdenko Kahlina (Metalia-comerce). Od Novomeščanov je bil Franc Antončič sedmi.

Z. LUZAR

Novoteks premočno zmaguje

Štiri leta so minila, odkar smo v Novoteksu ponovno ustanovili kegljaški klub. V tem času smo vse do letos morali priznavati premoč drugim ekipam. Rezultate, ki jih dosega ekipa Novoteksa letos v spomladanskem delu prvenstva KD „Novo mesto“ v borbenih igrah, pa ni dosegla še nobena ekipa do sedaj. Z odličnimi rezultati (poprečje 462 kegljev iz 5 srečanj) premaguje nasprotnike s 50 do 150 keglji razlike. Kakšna je kvaliteta naše ekipe, pove tudi podatek, da tudi druga ekipa, ki tekmuje v B skupini, še ni izgubila srečanja.

1. kolo: Novoteks–Gorjanci 422:314 (Pirc 63, Zupančič 64, Rolih 50) Novoteks II–Borac 335:334 (Vesel 38, Barbič 38, Pate 37)

2. kolo: Novoteks–Vseh 9 489:363 (S. Dravinec 84, Pirc

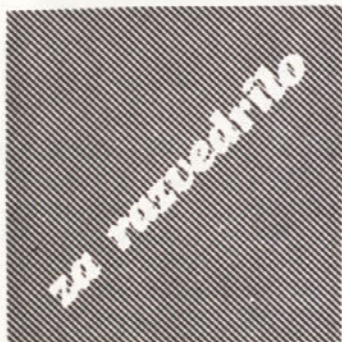
61, Berlan 58) Novoteks II–Dana 377:332 (Drenovec 54, Geršič 52, Barbič 42)

3. kolo: Novoteks–Železničar 485:413 (Rolih 61, Istenič 52, Zupančič 51) Novoteks II: Ženske 379:342 (Vesel 52, Podvinski 52, Švent 42)

4. kolo: Novoteks–Stari 9 451:308 (Berlan 65, Zupančič 59, Pirc 55) NovoteksII:Mirna peč 404:327 (Drenovec 59, Staniša 52, Štrumbelj 43)

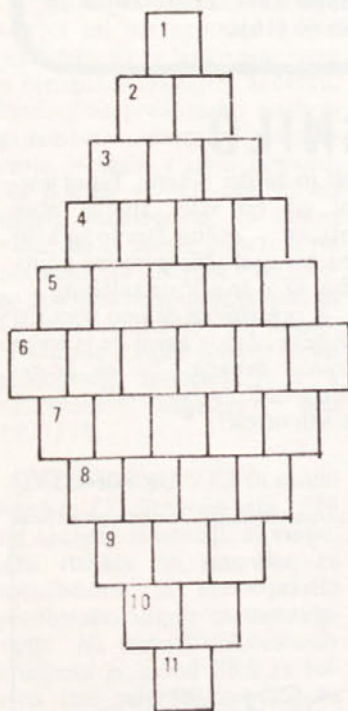
5. kolo: Novoteks–Luknja 459:405 (Zupančič 63, Berlan 63, Istenič 52) NovoteksII:IMV 369:366 (Pate 47, Staniša 45, Bojanc 43).

Do konca spomladanskega dela prvenstva sta še dve koli, vendar ni nobenega dvoma, da bo ostala na prvem mestu v skupini A naša prva ekipa, v skupini B pa bo za prvo mesto odločala tekma med našo drugo ekipo in Gozdarjem.

Rešitve VRETENA iz prejšnje številke: O, GO, LOG, GOLA, SLOGA, GOSLAR, ARGOS, GORA, ROG, RO, R.

Vreteno

- 12 črka abecede
- avtomobilska oznaka mesta, kjer je NOVOTEKSOVA prodajalna
- gorski reševalni čoln
- mitološki letalec
- sintetično vlakno
- podobar
- vrsta hrošča
- pokrajina v SRH
- kraj v Istri
- veznik
- Italija

PRVENSTVO NOVOTEKSA ZA POSAMEZNIKE

Pri moških je nadaljevalo prvenstvo 22 tekmovalcev, ki so imeli najboljše rezultate v 1. kolu. Po drugem nastopu (1 x 100) je prevzel vodstvo M. Zupančič z 955 podrtimi keglji, durgi je Blažič – 945, tretji pa Istenič – 896. Sledijo: Zabukovec 887, Pirc 874, Rolih 870, Progar 854 in Dolinar 851. Teh osem tekmovalcev se bo pomerilo še enkrat v disciplini 1 x 200 lučajev. Skupni seštevke vseh treh nastopov bo odločal o končnem zmagovalcu in nadaljnjem vrstnem redu.

Pri ženskah nista končali nastopa še dve tekmovalki, trenutni vrstni red pa je: Majda Konda 752, Mariča Konda 744, Zadkovič 724, Kacin 706 itd.

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 2900 izvodov. Urejuje ga izdajateljica sveta: Mira Kovačič, Teodora Kovačič, Konrad Meha, Marinka Miklič, Franc Pavlin, Andrej Počrvina in Slavko Polak. Predsednik izdajateljskega sveta je Andrej Počrvina. Odgovorni urednik Mila Golnik. Uradništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Poverstjeva 10. Stavak, filmi in pralom: CZP Dolenjski list, tiska: Knjigotisk Novo mesto.